

सम्पादकीय

सञ्चार प्रविधिको सदुपयोग

विज्ञान र प्रविधिका हिसाबले विश्व सांघर्षो बनिरहेको छ। सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा भएको विकासले मानिसको दिनचर्यालाई निकै सहज बनाएको छ। जुनसुकै ठाउँमा बसेर पनि संसारको कुना-कुनाको अवस्था तथा घटनाको जानकारी पाउन सकिने भइसकेको छ। यसि धेरै सुविधा दिइरहेको सूचना तथा सञ्चार प्रविधिले मानिसको पेसा, व्यवसाय तथा सैरे प्रकारका कामलाई छिटो, छिटो र सजिलो बनाइरहेको छ। हात्तो जस्तो विकासशील देशमा पनि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको विकास उल्लेख्यरूपमा भएको पाइन्छ। मुलुकमा लोकतन्त्र स्थापनापछि सबैभन्दा ढढी विकास सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको क्षेत्रमा भएकोमा दुर्भाग्य नहोला। सूचना प्रविधिको विकासका कारण भित्रिएको गोबाइल फोन र इन्टरनेटको पहुँचले हरेक मानिसको हातमा सबैकुरा प्राप्त हुने अवस्था बनिरहेको छ। इन्टरनेटको बढ्दो पहुँच र प्रयोगले धेरै सकारात्मक परिणाम ल्याइरहेको भए पनि यसको दुरुपयोगबाट कर्यालयका प्रभाव पनि परिहेको छ।

मुलुकमा पञ्चायती शासन कालसरम पनि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको पहुँच निकै कमजोर रहेको थिए। त्यसबेला एउठा गाउँमा एउठा रेडियो हुन्दैयो। त्यो पनि अलि हुने खाने वा धनीमानीको घरमा। समाचार सुन्नु परे गाउँभेरिका जान्ने बुझ्ने त्यही घरको आँगनमा जर्नल भएको धेरै पनि ठोलभेरिमा एक-दुई घरमा मात्र यो सिमित थिए। २०४६ सालमा प्रजातन्त्र पुनःस्थापनापछि रेडियो तथा टेलिभिजनको पहुँच बढ्दै गयो। शहरी क्षेत्रमा टेलिफोनको सुविधा रहेको भए पनि सहज थिएन। गोबाइल फोन भित्रिएको सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रमा ढुलो फहेको मारेको मानन सकिन्छ। गोबाइल फोन र यसको प्रविधिको विकास र विस्तारसँग सहज पहुँच बनेपछि अहिले गाउँगाउँमा, घरघरमा र हातहातमा गोबाइल फोन पुगेको छ। इन्टरनेटको सहायताबाट गोबाइल तथा कर्मचारीर्मार्फत प्रयोग भइरहेका सामाजिक सञ्जालको व्यापकतासँगै सूचना, सञ्चार तथा मनोरञ्जनको क्षेत्रमा निकै सहजता भइरहेको छ।

आकाशवाणी र विठ्ठीपत्रको भरमा सूचना तथा सन्देश आदानप्रदान गर्नुपर्ने अवस्था अब इतिहास बनिसकेको छ। सूचना तथा सञ्चारका सबै काम हातमा भएको गोबाइल फोनबाट हुन्छ। सामान किनबेचेत्ति बैंकिङ कारोबारमात्र नभई सरकारी कार्यालयका अधिकारीका कामहरू पनि गोबाइलबाट जर्नल निकै भइसकेको छ। मानिसलाई पलपलको सूचनाका साथै भरपूर मनोरञ्जन लिन इन्टरनेट र गोबाइल भए पुगेको भइसकेको छ। विभिन्न प्रकारका औपचारिक र अनोपचारिक शिक्षा गोबाइलबाट हासिल गर्न निकै भएको छ। मानिसको स्वास्थ्य, जीवनसैली, खानापानका कुराहाहरू गोबाइलबाट थाहा पाउन सकिन्छ। आपन्त वा साथीभाइ जहाँ रहेको भएपनि आगुने-सामुन्जेस्टै भएर गोबाइलबाट कुराकानी गर्न सकिन्छ।

सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा भएको विकास र गोबाइलको प्रयोगले मानिसको जीवनमा कर्यालय र समस्याहरू पनि बढ्दै गएको छ। भरखरै जिन्मएको शिशुदेखि वृद्धवृद्धासरम गोबाइलको लतमा फर्स्ट र गएका छन्। बालबालिका तथा युवायुवती त गोबाइलबिन बाँच्नै नसक्ने अवस्थामा पुगिसकेका छन्। गोबाइलबाट प्रयोग गर्न सकिने फेसबुक, टिकटक, इन्स्टाग्राम, ट्वीटरलगायत सामाजिक सञ्जालले मानिसलाई बेफुर्स्टी बनाइदिएको छ। गोबाइलकै कारण गोबाइलपरिवारका सदस्य, आफ्नत एवं सामाजिक गतिविधिबाट टाईडै गएका छन्। इन्टरनेट र गोबाइलका कारण साइबर अपराधका विभिन्न गतिविधिमा मानिसहरूको संलग्नता बढ्दै गर्ने। यस्ता प्रविधिको सदुपयोग गरेर कतिपयले यसको दुरुपयोग गरेर प्रविधिलाई नै अभिषाप बनाइरहेका छन्। सही तरिकाले प्रयोग योजनान्य हिस्सा, अनलाइन गेमको लत, अनलाइन ठारी, साइबर अपराध, जातीय तथा धार्तिक असहिष्णुताको खतरा बढिरहेको छ।

महत्वपूर्ण फोन नम्बरहरू

जिल्ला प्रशासन कार्यालय ५२०४९५	फाफरबारी इलाका ६२१९०
जिल्ला प्रहरी कन्डोल १००	चिल्लाड इलाका ६२१०००
ट्राफिक प्रहरी १०३	वारुण यन्न १०१
बडा प्रहरी ५२०२९९	बालबालिका खोजतलास केन्द्र १०४
पशुपतिनगर इलाका ५२०५९८	बाल हेल्पलाइन १०२८
मनहरी इलाका १८५५०१९१६	हेलो सरकार ११११
भीमफोरी इलाका ६११४६८	नेपाल टेलिकम सोधपुळ १९७
पालुड इलाका ६२०४६७	

तपाईंको राशिफल

पं. ज्योतिष तोयानाथ सुवेदी
अंगुली तुलसी मेडीकल हल, हेटौडा-१, कमाने
सम्पर्क: ०१८५०३०४५४५४४

- मेष : दिक्कदारी र विविडेपन बढ्न सक्ने योग छ।
- वृष : महत्वपूर्ण कामहरू सरपादन हुने समय योग छ।
- मिथुन : वैदेशिक प्रयोजनका कामहरूबाट लाभ होला।
- कर्क : लक्ष्य र उद्देश्यप्रति सचेत भईने समय छ।
- सिंह : द्यापार-त्यवसाय राष्ट्रियमारकर रहेको देखिन्छ।
- कन्या : आयको पाठेसबल हुने समय योग रहेको छ।
- तुला : सोचेको काम उचित समयमा सरपादन होला।
- वृश्चिक : प्रतिष्ठित कामले आत्मविश्वास जाग्ने समय छ।
- घनु : द्यापार-त्यवसाय सफल रहने समय योग छ।
- मकर : रचनात्मक र सिर्जनात्मक काममा सरिक भईने छ।
- कुम्भ : दुर्गारी भविष्यका लागि लागि परिने समय छ।
- मीन : वाणीमा विषेश विचारणीय पक्ष रहेको देखिन्छ।

व्यवसाय सफल बनाउन के गर्ने ?

४ सुमित्रा लाईटेल

अहलेका धेरै यवा आफै व्यवसाय गर्ने चाहिरहेका हुन्दैन। तर कून व्यवसाय गर्ने, त्यसलाई अगाडि बढाउने र कसरी प्रभावकरी मार्केटिङ गर्ने भन्ने विषयको उचित जानकारी पाउने ठाउँ भने पाइहेका हुन्दैन।

व्यवसाय सुरु गर्न चाहने हरेक व्यक्तिको परिस्थिति फरक-फरक हुन्दै। कसैसँग पैसा हुन्दै, मार्केटिङ आइडिया हुन्दैन। कसैसँग मार्केटिङको आइडिया त हुन्दै त भनेर सोनुपर्छ। अब आफू कुन वाटोमा हिँड्ने भन्ने कुरा तय भइसकेपछि आर्थिक व्यवस्थापनतिर लाग्नुपर्छ। वृण लिने हो कि, कोही आफन्त वा साथीभाइसँग सापटी लिने हो तय गर्नुपर्छ। यदि आर्थिक व्यवस्थापन भएन भने आतिनु पनि हुन्दैन अन्य उपाय खोज्नुपर्छ।

कोही व्यक्तिले नयाँ व्यवसाय गर्ने चाहिरहेको छ भने सबैको लागि एउटै भए पनि परिस्थिति भने फरक हुन्दै। त्यही चरण पार गर्ने कसरी अरूभन्दा सिर्जनात्मक हुने त भनेर सोनुपर्छ। अब आफू कुन वाटोमा हिँड्ने भन्ने कुरा तय भइसकेपछि आर्थिक व्यवस्थापनतिर लाग्नुपर्छ। वृण लिने हो कि, कोही आफन्त वा साथीभाइसँग सापटी लिने हो तय गर्नुपर्छ। यदि आर्थिक व्यवस्थापन भएन भने आतिनु पनि हुन्दैन अन्य उपाय खोज्नुपर्छ।

कुनै पनि व्यवसाय सफल हुन विभिन्न चरण पार गर्नुपर्छ हुन्दै। मानौ कुनै मोटो व्यक्तिले आफ्नो साइजको लुगा पाइहेको छैन। त्यो समस्या समाधान गर्नका लागि उसले केही उपाय सोच्छ। उसले आफ्नो लागि प्लस साइजको लुगा तयार गर्दछ। उसले तयार गरेको लुगाको रामो प्रतिक्रिया पाउँछ भने अब उसले त्यही प्लस साइजको व्यवसायमा जोडिन्छ।

सबैभन्दा पहिले त म यो गर्दू भनेर एउटा वाटो रोजनुपर्यो। त्यसपछि त्यो

अनायासचन्द्र गुरुङ

र सफल पनि हुन सक्छ।

अब यो चरण सबैको लागि एउटै

भए पनि परिस्थिति भने फरक हुन्दै। त्यही चरण पार गर्ने कसरी अरूभन्दा सिर्जनात्मक हुने त भनेर सोनुपर्छ। अब आफू कुन वाटोमा हिँड्ने भन्ने कुरा तय भइसकेपछि आर्थिक व्यवस्थापनतिर लाग्नुपर्छ। वृण लिने हो कि, कोही आफन्त वा साथीभाइसँग सापटी लिने हो तय गर्नुपर्छ। यदि आर्थिक व्यवस्थापन भएन भने आतिनु पनि हुन्दैन अन्य उपाय खोज्नुपर्छ।

मार्केटिङको आइडिया ५० प्रतिशत

पेरेर हासिल गर्न सकिन्छ।

सिर्जनात्मको आइडिया ५० प्रतिशत

पेरेर विभिन्न कार्यक्रममा अपेक्षा

भए पनि विभिन्न कार्यक्र

